

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY
DNR-5.720.5.2020.KS

Warszawa, 15 marca 2021 r.

DECYZJA NR DNR-1/12/2021

\

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 w związku z art. 127 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695 i 1278 oraz z 2021 r. poz. 54 i 187) w związku z art. 24 ust. 14 pkt 2 oraz art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2021 r. poz. 222), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie wniosku przedsiębiorcy Marka Liberackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą MAREK LIBERACKI „LIBRO” w Lubawie z 10 lutego 2021 r. o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr DNR-1/5/2021 z 22 stycznia 2021 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję w całości.

UZASADNIENIE

Pismem z 10 lutego 2021 r. (wpłynęło do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów 16 lutego 2021 r.) przedsiębiorca Marek Liberacki prowadzący działalność gospodarczą pod firmą MAREK LIBERACKI „LIBRO” w Lubawie złożył wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej jako „Prezes UOKiK”) nr DNR-1/5/2021 z 22 stycznia 2021 r.

Do wydania zaskarżonej decyzji doszło w następującym stanie faktycznym i prawnym.

Pismami z 27 września i 16 października 2019 r. Pomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi UOKiK protokoły wraz z aktami kontroli dotyczące kanapy PLAY NEW 3FBA PARIS (dalej jako „kanapa PLAY”) oraz kanapy ASTON 3FBA (dalej jako „kanapa ASTON”), wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę Marka Liberackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą MAREK LIBERACKI „LIBRO” w Lubawie.

W trakcie kontroli inspektorzy Inspekcji Handlowej poddali kanapy badaniom bezpieczeństwa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2021 r. poz. 222), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”. W wyniku przeprowadzonej oceny organoleptycznej, inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, że po rozłożeniu każdej z kanap i obciążeniu poduchy oparciowej następuje uniesienie krawędzi wewnętrznej tej poduchy do góry (oparcie składa się – wraca do ustawienia pionowego). Ponadto w przypadku ustawienia kanapy w pobliży ściany i ułożeniu dziecka na ruchomej części leżyska, może dojść podczas snu do podniesienia się tej części mebla i zsunęcia się dziecka pomiędzy ścianą i poduchę.

W związku z ustaleniami inspektorów Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie w tej sprawie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.), dalej jako „Kodeks postępowania administracyjnego”, pismem z 23 stycznia 2020 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Marka Liberackiego prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą MAREK LIBERACKI „LIBRO” w Lubawie (zwanego dalej „stroną postępowania”) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa kanap PLAY i ASTON, a następnie postanowieniem z 30 stycznia 2020 r. wyznaczył mu termin 30 dni na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te produkty.

W toku postępowania strona postępowania podjęła działania dobrowolne mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez kanapy, tj. dołączyła do kanap znajdujących się na rynku (72 sztuk kanap ASTON i 31 sztuk kanap PLAY) dodatkowe elementy zabezpieczające oraz zmienione instrukcje montażu i użytkowania i przedstawiła potwierdzające to dowody. Okoliczność, że po wprowadzonych zmianach kanapy spełniają wymagania bezpieczeństwa potwierdzają przekazane przez stronę postępowania wyniki badań przeprowadzonych przez Instytut Technologii Drewna z siedzibą w Poznaniu.

Pismem z 4 stycznia 2021 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Decyzją nr DNR-1/5/2021 z 22 stycznia 2021 r. Prezes UOKiK na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stwierdził, że przedsiębiorca Marek Liberacki prowadzący działalność gospodarczą pod firmą MAREK LIBERACKI „LIBRO” w Lubawie usunął przyczyn zagrożeń stwarzanych przez kanapy PLAY i ASTON i umorzył postępowanie administracyjne (pkt 1 decyzji). Ponadto, na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 i art. 13 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktów niespełniających wymagań bezpieczeństwa nałożył na tego przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 60 000 zł, płatną do budżetu państwa (pkt 2 decyzji).

W związku ze złożonym wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, Prezes UOKiK pismem z 18 lutego 2021 r. poinformował stronę postępowania o wynikającym z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w szczególności wypowiadania się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłaszanych żądań, a także przeglądania akt sprawy oraz sporządzania z nich notatek i odpisów. Jednocześnie, Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do sprecyzowania, czy zaskarża decyzję w całości czy w części, a także do przekazania ewentualnych dowodów potwierdzających złożony wniosek. Pismem z 26 lutego 2021 r. strona postępowania wyjaśniła, że zaskarża decyzję w całości, a dowody potwierdzające zawarte we wniosku twierdzenia były przez nią przekazywane w trakcie wyjaśniania sprawy. Do pisma dołączyła także zaktualizowane oświadczenie kierownika działu reklamacji o braku uwag i zastrzeżeń do kanap.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, co następuje.

Istotą ogólnej zasady dwuinstancyjności postępowania administracyjnego, wyrażonej w art. 15 Kodeksu postępowania administracyjnego, jest zapewnienie stronom postępowania prawa do dwukrotnego rozpatrzenia i rozstrzygnięcia sprawy administracyjnej, realizowanego poprzez złożenie odwołania od decyzji organu I instancji. Stosownie do art. 127 § 3 Kodeksu

postępowania administracyjnego, od decyzji wydanej w pierwszej instancji przez ministra lub samorządowe kolegium odwoławcze nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do tego organu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, przy czym art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego stanowi, że przez „ministra” należy rozumieć również Prezesa i wiceprezesa Rady Ministrów pełniących funkcje ministra kierującego określonym działem administracji rządowej, ministrów kierujących określonymi działami administracji rządowej, przewodniczących komitetów wchodzących w skład Rady Ministrów, kierowników centralnych urzędów administracji rządowej podporządkowanych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów lub właściwego ministra, a także kierowników innych równorzędnych urzędów państwowych załatwiających sprawy, o których mowa w art. 1 pkt 1 i pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego. W świetle powyższego, od rozstrzygnięć wydanych przez Prezesa UOKiK – będącego centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach ochrony konkurencji i konsumentów, nad którego działalnością nadzór sprawuje Prezes Rady Ministrów – przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy, który stosownie do art. 129 § 2 w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego wnosi się w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji stronie postępowania.

Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy zakończonej decyzją Prezesa UOKiK nr DNR-1/5/2021 z 22 stycznia 2021 r. został złożony przez stronę postępowania w terminie.

Konstrukcja prawna odwołania jest oparta na zasadzie skargowości co oznacza, że postępowanie odwoławcze uruchamiane jest przez czynność procesową legitymowanego podmiotu - strony lub uczestnika na prawach strony. We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy w całości.

Wniesienie odwołania prowadzi do ponownego rozpatrzenia tej samej sprawy administracyjnej (tożsamej pod względem podmiotowym i przedmiotowym) oraz rozstrzygnięcie jej decyzją administracyjną przez organ drugiej instancji. Granice postępowania dowodowego generalnie wyznaczają zasady ogólne postępowania administracyjnego. Organ odwoławczy, zgodnie z zasadą prawdy obiektywnej (art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego) i zasadą swobodnej oceny dowodów (art. 80 Kodeksu postępowania administracyjnego) dokonuje oceny materiału dowodowego zebranego w postępowaniu prowadzonym przez organ pierwszej instancji. Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne merytoryczne rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy administracyjnej, która była już przedmiotem rozstrzygnięcia organu pierwszej

instancji, nie zaś jedynie kontrola decyzji organu I instancji czy też rozpatrzenie zasadności zarzutów podniesionych w odwołaniu (B. Adamiak w: B. Adamiak, J. Borkowski: Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz, Warszawa 2017). Organ jest zatem zobowiązany do ponownego rozważenia wszelkich istotnych dla sprawy okoliczności faktycznych i prawnych, co w efekcie ma doprowadzić do wydania nowego rozstrzygnięcia w sprawie, które wyeliminuje ewentualne wady decyzji wydanej przez organ pierwszej instancji. Stosując się do wskazanych wytycznych, Prezes UOKiK w toku postępowania wszczętego na skutek wniosku strony postępowania dokonał ponownej analizy całego zgromadzonego materiału dowodowego.

Przedsiębiorca Marek Liberacki prowadzący działalność gospodarczą pod firmą MAREK LIBERACKI „LIBRO” w Lubawie wprowadził na rynek kanapy PLAY i ASTON i jest ich producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. a ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie ze wskazanym przepisem, producentem jest przedsiębiorca prowadzący w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym działalność polegającą na wytwarzaniu produktu albo każdą inną osobę, która występuje jako wytwórca, umieszczając na produkcie bądź do niego dołączając swoje nazwisko, nazwę, znak towarowy bądź inne odróżniające oznaczenie, a także osobę, która naprawia lub regeneruje produkt. Kanapy będące przedmiotem postępowania zostały oznakowane danymi strony postępowania, a w toku postępowania przedsiębiorca potwierdził, że jest ich producentem.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ww. ustawy produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Podstawę do wszczęcia niniejszego postępowania stanowiła ocena organoleptyczna kanap, przeprowadzona przez inspektorów Inspekcji Handlowej. W przypadku tej grupy produktów nie ma szczegółowych przepisów prawa ani też norm, które określałyby

wymagania bezpieczeństwa, w związku z czym, inspektorzy Inspekcji Handlowej ocenę ich bezpieczeństwa przeprowadzili z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i techniki oraz uzasadnionych oczekiwań konsumentów co do bezpieczeństwa tych produktów (art. 6 ust. 3 pkt 5 i 6 ustawy). W wyniku oceny organoleptycznej i prób użytkowych stwierdzono, że nieprawidłowości konstrukcyjne mogą doprowadzić do powstania urazów ciała użytkownika – urazów głowy, stłuczeń lub złamań.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wojewódzcy inspektorzy Inspekcji Handlowej wykonują kontrolę produktów w zakresie spełniania ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa. Wbrew stanowisku strony postępowania, wyniki badań organoleptycznych przeprowadzanych przez inspektorów Inspekcji Handlowej, zawarte w sprawozdaniu z badań stanowią dowód i podstawę do stwierdzenia, że produkt nie spełnia wymagań bezpieczeństwa. Inspektorzy Inspekcji Handlowej przeprowadzili także próby użytkowe kanap w wyniku których stwierdzili, że po rozłożeniu kanapy i obciążeniu poduchy oparciowej następuje uniesienie krawędzi wewnętrznej tej poduchy do góry (oparcie składa się – wraca do ustawienia pionowego).

Strona postępowania w toku postępowania pierwszoinstancyjnego nie przedstawiła żadnych dowodów, które by podważyły dokonaną ocenę bezpieczeństwa kanap, nie skorzystała też z przysługującego jej prawa do złożenia wniosku o zbadanie próbki rozjemczej. Dokonała natomiast zmiany konstrukcji produktów poprzez dołączenie do nich elementów zapobiegających unoszeniu się krawędzi poduch oparciowych i przekazała wyniki badań z których wynika, że takie rozwiązanie eliminuje zagrożenia stwarzane przez produkty, co zostało uznane przez Prezesa UOKiK za wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt. W toku postępowania wszczętego na skutek wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Prezes UOKiK wezwał stronę postępowania do przekazania dowodów potwierdzających jej stanowisko, strona jednak nie przedstawiła żadnych dowodów, które by potwierdziły, że kanapy przez dokonaniem zmian konstrukcyjnych były bezpieczne. Tymczasem należy przypomnieć, że to obowiązkiem producenta jest wprowadzenie na rynek produktów bezpiecznych, a co za tym idzie - posiadanie dowodów które potwierdzą, że produkty są bezpieczne. Jak wynika z orzecznictwa sądów administracyjnych, „Nałożenie na organy prowadzące postępowanie administracyjne obowiązku wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego nie zwalnia strony postępowania od współdziałania w realizacji tego obowiązku. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy nieudowodnienie określonej czynności faktycznej może prowadzić do rezultatów niekorzystnych dla strony. Z treści

przepisów nakładających wspomniane wyżej obowiązki nie daje się w szczególności wyprowadzić konkluzji, iż organy administracji obowiązane są do poszukiwania środków dowodowych służących poparciu twierdzeń strony w sytuacji, gdy ta ostatnia – mimo wezwania – środków takich nie przedstawia. Nie można bowiem w takim przypadku założyć, że przy bierności strony, cały ciężar dowodzenia faktów mających przemawiać przeciwko ustaleniom poczynionym przez organy administracji spoczywa na tych organach.”(wyrok NSA I SA/Ka 1605/96 z 20 maja 1998 r.). Trzeba także podkreślić, że strona postępowania przyznała, że „otwarcie oparcia” jest możliwe w sytuacji, gdy kanapa stoi na środku pomieszczenia i jest do niej swobodny dostęp. Strona przyznała także, że w konsekwencji powyższego może dojść do zsunęcia się użytkownika na podłogę, ujednocześnie jednak kwestionuje powstania u niego uszkodzeń ciała. Swojego stanowiska nie popiera jednak żadnymi dowodami. W ocenie Prezesa UOKiK, biorąc pod uwagę okoliczność, że z mebli tego typu często korzystają osoby starsze, o mniejszej sprawności ruchowej, a osoba śpiąca ma ograniczoną zdolność kontroli swojego ciała, takie ryzyko jest realne. W związku z tym, że strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów które by potwierdziły, że kanapy spełniają wymagania bezpieczeństwa ani nie złożyła wniosku o zbadanie próbek rozjemczych, Prezes UOKiK podtrzymuje stanowisko, że będące przedmiotem postępowania kanapy przed dokonaniem zmian konstrukcyjnych nie spełniały wymagań bezpieczeństwa.

Podkreślić także należy, że Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w przypadku analogicznych wad kanapy, podzielił opinię Prezesa UOKiK o tym, że takie nieprawidłowości mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo użytkowania, a w konsekwencji produkt nie spełnia wymagań bezpieczeństwa (wyrok WSA w Warszawie z 10 maja 2017 r., sygn. VI SA/Wa 2208/16).

W ocenie Prezesa UOKiK, brak skarg konsumentów nie przesądza o tym, że produkty są bezpieczne. Jak bowiem wynika ze stanowiska Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, okoliczność czy w stosunku do produktu były składane skargi i reklamacje nie ma znaczenia przy dokonywaniu oceny, czy produkt jest bezpieczny. Obowiązkiem producenta mebli jest bowiem „znajomość i przestrzeganie obowiązujących powszechnie przepisów prawa dotyczących danej dziedziny działalności gospodarczej” (wyrok WSA w Warszawie z 10 maja 2017 r., sygn. VI SA/Wa 2208/16).

Wprowadzenie na rynek produktu który nie jest bezpieczny stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów i uprawnia Prezesa UOKiK do nałożenia kary, o której mowa w art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie

produktów. W niniejszej sprawie zaistniały więc przesłanki ustawowe, uprawniające Prezesa UOKiK do nałożenia na stronę postępowania kary pieniężnej.

W złożonym wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy strona postępowania wniosła o odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej lub znaczne jej zmniejszenie. W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów stosuje się zasady odstąpienia od kar pieniężnych, określone w art. 189f Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie ze wskazanym przepisem, organ odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli:

- 1) waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub
- 2) za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub strona została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Zgodnie z § 2 tego przepisu, w przypadkach innych niż wymienione w § 1, jeżeli pozwoli to na spełnienie celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna, organ administracji publicznej, w drodze postanowienia, może wyznaczyć stronie termin do przedstawienia dowodów potwierdzających:

- 1) usunięcie naruszenia prawa lub
- 2) powiadomienie właściwych podmiotów o stwierdzonym naruszeniu prawa, określając termin i sposób powiadomienia.

W toku postępowania zakończonego zaskarżoną decyzją Prezes UOKiK nie wydał postanowienia wyznaczającego stronie termin na przedstawienie dowodów, o którym mowa w art. 189f § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego.

Strona postępowania w złożonym wniosku wskazała, że zachodzą przesłanki do uznania zagrożenia stwarzanego przez kanapy za znikome. Wyjaśniła przy tym, że w jej ocenie przemawia za tym brak reklamacji dotyczących unoszenia się oparcia podczas funkcji spania. Strona postępowania podkreśliła także, że podjęła natychmiastowe środki polegające na opracowaniu i zdrożeniu dodatkowego elementu zabezpieczającego.

W ocenie Prezesa UOKiK ponownie rozpatrującego sprawę nie można uznać, że w sprawie zaistniała przesłanka znikomego naruszenia prawa. Jak wynika z Komentarza do Kodeksu postępowania administracyjnego pod red. Wierzbowskiego (Legalis), naruszeniem znikomym będzie naruszenie, które nie niesie ze sobą społecznego niebezpieczeństwa.

Wpływ na ocenę znikomości naruszenia będą miały m.in. takie elementy przedmiotowe, jak waga dobra chronionego przez normę sankcjonowaną, czas trwania naruszenia, wpływ naruszenia na poszanowanie prawa, zasięg naruszenia, liczba podmiotów, na które naruszenie ma wpływ, znaczenie następstw naruszenia, etc.

Za interes chroniony przez ustawę o ogólnym bezpieczeństwie produktów należy uznać zdrowie i życie konsumentów. Prezes UOKiK stoi więc na stanowisku, że odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej w przypadku naruszenia przepisów tej ustawy jest możliwe tylko w wyjątkowych przypadkach.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał, że ze względu na dużą liczbę wprowadzonych na rynek produktów (łącznie 3 303 sztuki) zasięg naruszenia był znaczny. Podkreślić także trzeba, że w posiadaniu konsumentów znajduje się 3 200 sztuk produktów bez wprowadzonych przez stronę postępowania zmian, które uniemożliwiają otwarcie opakowania, a więc konsumenci ci w dalszym ciągu są narażeni na zagrożenia stwarzane przez te produkty.

W związku z tym, Prezes UOKiK zasadnie stwierdził w zaskarżonej decyzji, że dobro chronione jakim jest życie i zdrowie, zostało w sposób istotny naruszone. Prezes UOKiK nie posiada również żadnych informacji z których by wynikało, że strona postępowania została już ukarana za to samo zachowanie przez inny uprawniony organ. Z uwagi na powyższe, Prezes UOKiK zasadnie nie dopatrył się w niniejszej sprawie przesłanek do zastosowania odstąpienia i poprzestania na pouczeniu.

Rozpatrując sprawę ponownie, Prezes UOKiK przeanalizował także przesłanki uwzględnione w zaskarżonej decyzji przy określaniu wysokości nałożonej kary pieniężnej, szczególnie nacisk kładąc na stanowisko strony postępowania.

Jak stwierdził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 4 lutego 2011 r., sygn. akt VI SA/Wa 2414/10, *„decyzja o nałożeniu kary ma charakter uznaniowy, co oznacza, że ewentualne rozstrzygnięcie co do ukarania należy do organu, który dokonuje oceny działań producenta jako zagrażających i w jakiej mierze interesowi publicznemu, a wymierzając karę pieniężną w określonej wysokości, kieruje się stopniem oraz okolicznościami, w jakich doszło do naruszenia obowiązków, co wynika z art. 33a ust. 4 u.o.b.p.”*.

Istotą administracyjnych kar pieniężnych jest ich sankcyjny charakter, dzięki któremu stanowią one instrument urzeczywistnienia nakazów i zakazów publicznoprawnych. Administracyjna kara pieniężna to określona w ustawie sankcja o charakterze pieniężnym,

nakładana przez organ administracji publicznej, w drodze decyzji, w następstwie naruszenia prawa polegającego na niedopełnieniu obowiązku albo naruszeniu zakazu ciążącego na osobie fizycznej, osobie prawnej albo jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (art. 189b Kodeksu postępowania administracyjnego). Nałożenie administracyjnej kary pieniężnej sprowadza się zatem do wydania przez organ administracji publicznej nakazu uiszczenia określonej w akcie stosowania prawa kwoty przez podmiot, który nie wykonywał lub wykonywał nienależycie ciążący na nim obowiązek administracyjny (L. Staniszevska, *Materialne i proceduralne zasady*, s. 29).

Nakładanie kar pieniężnych w ramach uznania administracyjnego oznacza możliwość dokonania przez organ wyboru spośród kilku możliwych rozstrzygnięć, z których każde będzie formalnie zgodne z prawem. W przypadku ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów ustawodawca określił maksymalną wysokość kary za dany delikt, a wybór wysokości kary jest pozostawiony uznaniu Prezesa UOKiK.

W sytuacji gdy przepisy prawa regulują kary, które mogą być wymierzane w ramach uznania administracyjnego, organ administracji publicznej ma obowiązek, biorąc pod uwagę przede wszystkim zasadę prawdy obiektywnej, jak również zasadę przekonywania, rozważyć całokształt okoliczności sprawy z uwzględnieniem wymienionych w ustawie przesłanek miarkowania administracyjnej kary pieniężnej, pamiętając, że zebrane w sprawie dowody mogą mieć wpływ nie tylko na złagodzenie wymiaru kary, ale także jej zaostrenie. Wynik tych działań organu powinien zaś znaleźć swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu decyzji nakładającej karę, bowiem to uzasadnienie w przypadku decyzji opartych na uznaniu „wymaga (...) od organu nie tylko wykazania legalności rozwiązania, lecz również jego celowości. Spełnia też istotną rolę z punktu widzenia kontroli, ponieważ wykazuje motyw, jakimi kierował się organ, realizując powierzone mu upoważnienie” (M. Jaśkowska, *Uznanie administracyjne a inne formy władzy dyskrejonalnej administracji publicznej*, w: *System Prawa Administracyjnego*, t. 1, 2015, s. 285).

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków (art. 33a ust. 4 ustawy). Jak stwierdził m.in. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 22 maja 2015 r. sygn. akt VI SA/Wa 3597/14 „przez stopień i okoliczności naruszenia obowiązków należy rozumieć takie okoliczności, jak: stopień współpracy z organem nadzoru rynku w zakresie eliminacji zagrożeń stwarzanych przez produkt, ilość niebezpiecznego produktu wprowadzonego na rynek, profesjonalny charakter działalności, ilość ewentualnych

skarg konsumentów na produkt, przeznaczenie produktu dla kategorii konsumentów szczególnie narażonych czy też ewentualna notoryjność naruszania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.” Należy za słuszne uznać, że profesjonalny charakter działalności gospodarczej prowadzonej przez stronę postępowania obliuguje ją do znajomości i przestrzegania przepisów prawa i dokładania należytej staranności tak, by wprowadzane przez nią na rynek produkty były bezpieczne. Kolejną okolicznością przemawiającą na niekorzyść strony postępowania jest to, że produkcja kanap stanowi przeważający przedmiot jej działalności gospodarczej, powinna więc posiadać wiedzę w zakresie wymagań jakie powinny spełniać te produkty. Jako okoliczności obciążające stronę postępowania słusznie także Prezes UOKiK znał znaczącą ilość produktów wprowadzonych na rynek (łącznie 3 303 sztuki) i długi okres ich wprowadzenia na rynek (około sześciu lat w przypadku kanapy PLAY i około 4 lat w przypadku kanapy ASTON), jak również to, że produkty te są kupowane z myślą o co najmniej kilkuletnim użytkowaniu oraz okoliczność, że wśród użytkowników kanap są grupy szczególnie chronione przez przepisy prawa – dzieci i osoby starsze.

Jako okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK zasadnie natomiast uznał podjęte w toku postępowania administracyjnego działania polegające na zmodyfikowaniu konstrukcji kanap w celu wyeliminowania stwarzanych przez nie zagrożeń. Ponadto Prezes UOKiK uwzględnił jako okoliczność łagodzącą fakt, iż strona postępowania nie otrzymała skarg i reklamacji konsumenckich ani informacji o wypadkach z udziałem tych produktów, jak również nieprowadzenie wobec niej wcześniejszych postępowań w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Jak już to zostało obszernie wyjaśnione w zaskarżonej decyzji, dla celów wymierzania kar pieniężnych nakładanych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów Prezes UOKiK uwzględnił wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez przedsiębiorcę. Sposób wyliczania korzyści majątkowej był wielokrotnie przedmiotem analizy sądów administracyjnych i spotkał się z ich akceptacją – np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 23 grudnia 2010 r., sygn. akt VI SA/Wa 1967/10 czy z 15 lutego 2013 r. sygn. akt VI SA/Wa 2374/12. Korzyść osiągniętą ze sprzedaży stanowi iloczyn sprzedanych produktów, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa i średniej ceny sprzedaży uzyskanej przez stronę postępowania. W niniejszej sprawie korzyść majątkowa osiągnięta przez stronę postępowania ze sprzedaży obu modeli kanap wyniosła 2 797 330,44 zł.

Zgodnie z art. 138 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ rozpatrujący wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy wydaje decyzję, w której:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję albo
- 2) uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję - umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części, albo
- 3) umarza postępowanie odwoławcze.

Rozpatrując sprawę na skutek środka zaskarżenia wniesionego przez stronę postępowania z zachowaniem ustawowego terminu, po przeprowadzeniu postępowania z zachowaniem reguł wyrażonych w art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 81 Kodeksu postępowania administracyjnego, ze szczególnym uwzględnieniem zarzutów podniesionych przez stronę postępowania, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do uchylenia lub zmiany zaskarżonej decyzji. W opinii Prezesa UOKiK, zaskarżona decyzja nr DNR-1/15/2021 z 22 stycznia 2021 r. spełnia wymagania formalne, określone w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego, a zawarte w niej rozstrzygnięcie jest prawidłowe zarówno pod kątem zgodności z prawem, jak i z punktu widzenia jego celowości i słuszności. Dokonana ocena bezpieczeństwa kanap była prawidłowa – słusznie Prezes UOKiK uznał, że kanapy nie są bezpieczne, a dopiero podjęte w toku postępowania działania wyeliminowały stwierdzone w nich niezgodności. Zasadnie także Prezes UOKiK nałożył na stronę postępowania administracyjną karę pieniężną. Kary pieniężne nakładane przez Prezesa UOKiK mają charakter represyjno - wychowawczy i są nakładane w celu zachowania oraz przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Mają zatem na celu zapobieganie w przyszłości tego rodzaju naruszeniom ustawy, jak również represję, czyli mają stanowić odczuwalną dolegliwość za jej naruszenie. Biorąc pod uwagę wymienione powyżej okoliczności, zarówno łagodzące jak i obciążające, Prezes UOKiK uznał nałożoną na stronę postępowania karę pieniężną w wysokości 60 000 zł za adekwatną do stwierdzonych naruszeń prawa. Kara pieniężna stanowi 60% maksymalnego wymiaru kary, wynoszącego - zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie - do 100 000 zł. Kara pieniężna jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń i skłoni stronę postępowania do przestrzegania w przyszłości przepisów prawa, w tym do zwiększenia w przyszłości nadzoru nad wprowadzanymi na rynek produktami, a przypadku, gdyby mimo to na rynek zostały wprowadzone produkty niebezpieczne – do skutecznego i sprawnego ich wycofania.

Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji decyzji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Na decyzję, zgodnie z art. 52 § 1, w związku z art. 3 § 2 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302 z późn. zm.) przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Zgodnie z art. 53 § 1 w związku z art. 54 § 1 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, skargę należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku złożenia skargi tylko w zakresie utrzymanego w mocy pkt 1 decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/5/2021 z 22 stycznia 2021 r., zgodnie z art. 233 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r., poz. 2193 ze zm.), strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stały, który wynosi 200 zł.

W przypadku złożenia skargi tylko w zakresie utrzymanego w mocy pkt 2 decyzji Prezesa UOKiK nr DNR-1/5/2021 z 22 stycznia 2021 r., zgodnie z art. 233 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stosunkowy, którego wysokość zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia i wynosi odpowiednio:

- 1) do 10 000 zł – 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
- 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł – 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
- 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł – 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;

4) ponad 100 000 zł – 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

Zgodnie z § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, wpis uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.

Ponadto, zgodnie z art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa UOKiK do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sądownoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały z art. 252 § 1 i § 2 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Prezes Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Tomasz Chróstny

/podpisano elektronicznie/